

Stockholm 2016-04-20

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 STOCKHOLM

Betänkandet (SOU 2015:103) "Ett utvidgat straffrättsligt skydd för transpersoner m m"

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får anföra följande.

1. Utmönstring av orden "ras" och "rasmässig" i svensk lag.

Uttrycken förekommer såväl i brottsbalken som i den s k brottskatalogen i tryckfrihetsförordningen som i vissa andra lagar. Utredningen vill ta bort dessa begrepp så att de inte förknippas med antropologiska s k rasindelningar.

TU delar dock utredningens bedömning att det finns en risk för att bestämmelsernas tillämpningsområde därmed skulle kunna inskränkas och att de bör ersättas med något annat. Utredningens förslag om att istället föra in uttrycket "föreställning om ras" känns omständligt, men har den fördelen att det fokuserar på förövarens motiv för att kränka andra. TU kan mot den bakgrunden tillstyrka förslaget.

2. Termen "könsöverskridande identitet eller könsuttryck"

Termen – som i dag bl a finns i diskrimineringslagen – tar sikte på transpersoner, men har mött kritik för att vara skriven med ett s k avvikarperspektiv, liksom att den legala definitionen är otydlig och missvisande. Utredningen föreslår därför att termen ersätts med termen "könsidentitet eller könsuttryck".

TU tillstyrker förslaget, men har synpunkter på den definition av termen som ges. Utredningen föreslår att termen "könsidentitet eller könsuttryck" ska definieras som "en persons identitet eller uttryck i form av kläder, beteende eller annat liknande förhållande med avseende på kön". Liknande definitioner har föreslagits i tidigare utredningssammanhang och då kritiserats för getts en alltför vid innebörd och kunna ge upphov till gränsdragnings- och tillämpningssvårigheter.

Enligt TU:s mening gäller detta även den nu föreslagna definitionen.

Den föreslagna definitionen är tänkt att införas i den s k brottskatalogens bestämmelse om hets mot folkgrupp i tryckfrihetsförordningen. Med tanke på den begränsning av yttrandefriheten detta innebär är det av förutsebarhets skull mycket angeläget att det är tydligt vilka typer av yttranden som ska omfattas av bestämmelsen. Det gäller dessutom som bestämmelsen om hets mot folkgrupp också finns upptagen i lagen om elektroniska anslagstavlor, enligt vilken den som tillhandahåller elektroniska tjänster som inte omfattas av grundlagsregleringen – t ex kommentarsfält som inte förhandsmoderas – är skyldig att ta bort meddelanden som uppenbart har enn sådant innehåll som avses i bestämmelsen om hets mot folkgrupp.

TU kan därför inte tillstyrka den föreslagna definitionen och förordar att den preciseras ytterligare.

Vänliga hälsningar

TU

Per Hultengård
Chefsjurist